

Hannah Lipowsky

GRAM

Drie jaar geleden debuteerde Marg van Eenbergen als Gram met *Four-letter Word*, een stekelige gitaarpopplaat. Voor de opvolger, het poppy en speelse *Play Me*, vroeg de voormalige zangeres/gitariste van Seedling Simon Akkermans (van C-Mon & Kyski) als producer. Tijdens de opnamen liepen het Metropole Orkest, Kytman, Lucky Fonz III en de Amsterdam Klezmer Band binnen om een partijtje mee te spelen.

We hebben de totstandkoming van *Play Me* de afgelopen 68 weken uitgebreid kunnen volgen via de webcam en talloze YouTube-filmpjes. Aandacht tekort?

'Nee, ik was eenzaam. Na de release van mijn debuut *Four-letter Word* gebeurden er allerlei vervelende dingen. Mijn relatie liep stuk, mijn band ging uit elkaar omdat ik alleen als solo-act optredens kreeg, ik raakte mijn baan kwijt en verloor mijn huis.'

Daarop vertrok je naar Zweden.

'Een vriend van mij heeft daar een buitenhuisje. Ik had echter ook geen auto meer. Dan ben je 36 en moet je je ouders vragen of je hun auto mag lenen... pijnlijk. Ik moest weg uit de omgeving waar ik constant werd geconfronteerd met wat er die periode allemaal mis ging. In Zweden was niets. Geen tv, geen internet, geen telefoon, alleen bossen en meren.'

En inspiratie. Terwijl je al drie jaar geen liedje meer had geschreven.

'Wie ben je als je geen liedjes meer kunt schrijven? Voor mij is dat erg definiërend als persoon. Ik zie mezelf eerst als liedjesschrijver, daarna pas als zangeres, gitariste of docent. Ik hoopte dat er in Zweden iets zou gebeuren, en *fucking hell*, het kwam nog harder dan ik dacht! Ik wist niet wat me overkwam. Toen ik naar huis reed had ik allemaal schetsen om verder mee te werken. De weken in dat huisje waren een soort wake-up call. Ik nam daar een aantal beslissingen die ik thuis meteen heb uitgevoerd. Bijvoorbeeld om de totstandkoming van de plaat te filmen. Ook besloot ik dat ik nooit meer iets alleen zou doen. Ik ben een bandpersoon, geen solopersoon, daar ben ik nu wel achter. Bij *Four-letter Word* deed ik alles in mijn eentje, van de productie tot het uitbrengen en optreden. Nu niet meer. Ik haal inspiratie uit de samenwerking met anderen. Muziek moet je delen.'

Daarop vroeg je Simon Akkermans van C-Mon & Kyski als producer. Opvallende keuze.

'Ik ben groot fan van C-Mon & Kyski. Hun platen gaan alle kanten op en hij is voor een groot deel verantwoordelijk voor die sound. De liedjes die ik had geschreven waren ook heel divers. Simon was de enige die ik kon bedenken die daar iets mee zou kunnen doen. Ik gaf hem de dertig nummers die ik had geschreven en vroeg hem er twaalf uit te zoeken voor de plaat. Hij koos precies degene die ik niet verwacht had.'

Play Me klinkt zowel doordacht als speels. Is dat een gevolg van *About*, bij wie je een tijd in de band hebt gespeeld?

'Seedling was ook hartstikke speels. Daarom kon Marg ook in *About* spelen. Als ik nu terugluister naar mijn debuut is het net alsof ik iemand anders hoor. Dat is niet wat ik wil zijn. Op *Four-letter Word*, dat natuurlijk [spuugt het woord er uit] FUCK! betekent, was ik een boos meisje. Op *Play Me* wil ik spelen. Met ideeën, met andere mensen. En het werkt, mijn derde plaat is al klaar.' JASPER VAN VUGT

Play Me ligt nu in de winkel.

OWEN PALLETT GOES DUTCH

Normaal staat Owen Pallett liever alleen op het podium. Februari dit jaar stond hij nog op Cross-Linx in Eindhoven met alleen een viool, een keyboard en een loop pedal. Als hij dan wat muzikanten erbij vraagt, doet hij het ook gelijk goed. In november komt de Canadees naar Nederland om samen met het Noord Nederlands Orkest een viertal concerten te geven. Samen spelen zij een integrale versie van Palletts debuutalbum *Heartland*. Owen Pallett werd bekend met het inkleuren van liedjes. Dat doet hij het liefst met veel verschillende potloden en soms iets buiten de lijntjes. Noem hem gerust de Van Dyke Parks van onze tijd. Net als zijn equivalent uit de jaren zestig werkt hij voor de grootste artiesten van zijn tijd. Hij drukte zijn stempel op de beste albums van Arcade Fire, Beirut en Patrick Wolf. Op het bombastische debuut van The Last Shadow Puppets komt zijn talent nog het beste naar voren. Dat hij ook solo iets waard is, bewees hij in 2010 op *Heartland*, de eerste plaat die hij onder zijn eigen naam uitbracht. Een plaat vol weelderig gearrangeerde liedjes in de stijl van Sufjan Stevens en, jawel, Van Dyke Parks. Op het podium weet hij zijn liedjes met behulp van een loop pedal prachtig neer te zetten. Met een 86-koppig orkest moet dat dus ook wel lukken. THOMAS SNOEIJUS

Owen Pallett & Noord Nederlands Orkest: 8 november Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam, 9 november Concertzaal, Tilburg, 10 november Oosterpoort, Groningen, 11 november Catharinakerk, Eindhoven. www.nno.nl

BLACK FRIDAY

In Amerika heet de dag na Thanksgiving Black Friday. Op deze vierde vrijdag van november trekken de Amerikanen massaal naar het winkelcentrum om hun kerstinkopen te doen. De organisatie van Record Store Day speelt hierop in door het zwarte goud voor de popliefebber in het zonnetje te zetten. 25 november staat het vinyl weer centraal in de onafhankelijke platenzaak. Aan de mondiale actie doen zo'n 1400 platenzaken mee. Zie het als de kleinschalige tweede editie van Record Store Day, dat ieder jaar in april plaatsvindt. Ook op Black Friday gaan tal van exclusieve platen in de verkoop. Gelimiteerde uitgaven van onder andere The Beatles, Pink Floyd en Red Hot Chili Peppers zijn vanaf die dag te vinden in de winkel. De volledige releaseslijst is nog niet bekend. Sinds 2008 wordt Record Store Day georganiseerd. Door exclusieve uitgaven en instore optredens te regelen, vraagt de organisatie aandacht voor de onafhankelijke platenzaak en het vinyl. Het hierop aansluitende Black Friday werd vorig jaar voor het eerst gehouden.

Black Friday: 25 november bij de popspeciaalzaak bij jou om de hoek.